

گمشده در غبار

گزارشی درباره نقش حاج احمد متوسلیان در آزادسازی خرمشهر

دو برای اعزام به جنوب و تشکیل تیپ محمد رسول الله دعوت کنند. این تیپ نهایتاً در زمستان سال ۶۰ تشکیل می‌شود؛ به این ترتیب که برادر احمد در سال ۱۳۶۰ پس از بازگشت از مراسم حج از طرف فرماندهی کل سپاه مأمور اعزام به جبهه‌ی جنوب می‌شود. او در این مقطع مأموریت می‌یابد با به‌کارگیری برادران سپاه مریوان و پاوه، تیپ محمد رسول الله (ص) - که بعدها به لشکر تبدیل شد- را تشکیل دهد و فرماندهی آن را نیز خود به‌عهده گیرد. پس از مدتی زمین‌های اجرای عملیات‌های «فتح‌المبین» و «الی بیت‌المقدس» در دستور کار یگان‌های رزمی قرار می‌گیرد. حاج احمد علاوه بر مسئولیت خطیر فرماندهی تیپ در تمامی مأموریت‌های شناسایی شرکت دارد و با نفوذ به قلب مواضع دشمن از نزدیک راهکارهای مناسب عملیات را شناسایی می‌کند.

قهرمان چراغ خاموش آزادسازی خرمشهر

تیپ ۲۷ محمد رسول الله که حاج احمد فرماندهی‌اش را به‌عهده دارد، در جریان عملیات بیت‌المقدس که به آزادسازی خرمشهر منجر شد، نقشی بسزا و تعیین‌کننده دارد، هرچند که این نقش به‌خاطر اصرار احمد بر گمنامی چندان که باید مورد توجه قرار نگرفته است. امیر رزاق‌زاده پژوهشگر و نویسنده جنگ ایران و عراق و درباره‌ی نقش حاج احمد در آزادسازی خرمشهر می‌نویسد: «او به هیچ وجه به دنبال نام و آوازه و قهرمان شدن نبود. در عملیات بیت‌المقدس بعد از انجام مرحله‌ی دوم،

می‌شود و به دلیل ابتکار عمل هوشیارانه و فرماندهی قاطع خود موفق می‌گردد تمامی اشرار مسلح تجزیه‌طلب را پاک‌سازی کند. پس از تثبیت مواضع نیروهای انقلاب در بوکان عازم شهرهای سقز و بانه می‌شود. در بدو ورود به بانه به تلافی کمین ناجوانمردانه‌ای که ضدانقلابیون به نیروهای ستون ارتش زده‌اند، طی یک عملیات دقیق «ضدکمین» خساراتی سنگین به آنان وارد می‌آورد. در این نبرد ۴۰۰ اسیر و ۲۰۰ کشته از ضدانقلاب تجزیه‌طلب برجای می‌ماند.

متوسلیان تا اردیبهشت سال ۵۹ فرمانده سپاه پاوه است. در این مقطع نیروهای انقلابی حاضر در کردستان «برادر احمد» صدایش می‌زنند. در اردیبهشت ۵۹ سپاه پاوه را به شهید همت تحویل می‌دهد و به تهران باز می‌گردد، یک هفته در تهران است و بعد به سمت مریوان حرکت می‌کند، برادر احمد پس از پاک‌سازی مریوان فرماندهی سپاه این شهر را بر عهده می‌گیرد و روش کارش در یک سال و نیمی که در کردستان و مشخصاً در مریوان است بسیار زبان‌زد می‌شود. حالا برادر احمد از مریوان و همت از پاوه هر دو فرماندهان قدرتمندی‌اند که می‌توانند با کمک هم این منطقه‌ی مهم مرزی را از دو جهت پوشش دهند.

تشکیل تیپ محمد رسول الله

پس از موفقیت حاج احمد و حاج همت در سپاه پاوه و مریوان؛ فرماندهان سپاه در تهران تصمیم می‌گیرند از این

شهرام گودرزی گزارشگر

احمد متوسلیان در پانزدهم فروردین ۱۳۳۲ در تهران زاده می‌شود. دوران جوانی‌اش به مبارزه با رژیم پهلوی می‌گذرد، حتی در دوران سربازی هم دست از مبارزه برنمی‌دارد و در ارتش به روشن‌گری سربازان و افشاگری مفاسد می‌پردازد؛ پس از پایان خدمت سربازی از سوی یک شرکت خصوصی برای انجام مأموریتی به «خرم‌آباد» اعزام می‌شود. هم‌زمان به مبارزه با رژیم ادامه می‌دهد. در این مقطع ۲۲ ساله است، ۱۳۵۴، که توسط نیروهای ساواک دستگیر و به مدت ۵ ماه در زندان «فلک‌الافلاک» خرم‌آباد در سلول انفرادی زندانی می‌شود. پس از آن نیز حدود ۹ ماه در بند عمومی زندانی به سر می‌برد. با اوج‌گیری موج انقلاب از زندان آزاد می‌شود و به صف مبارزان می‌پیوندد، این بار نقش رابط و هماهنگ‌کننده‌ی تظاهرات و راهپیمایی‌ها را در جنوب تهران بر عهده دارد. متوسلیان با پیروزی انقلاب و پس از تشکیل سپاه پاسداران عضو این نهاد انقلابی می‌شود.

پاک‌سازی کردستان

یک هفته پس از پیروزی انقلاب، درگیری‌های کردستان آغاز می‌شود، پس از شروع غائله‌ی کردستان در اسفند ۱۳۵۷، احمد به همراه ۶۶ تن از هم‌رزمانش داوطلبانه عازم بوکان

- سفر بی‌بازگشت احمد متوسلیان از خرمشهر تا بیروت
- حمید داودآبادی
- انتشارات یازها
- ۴۵۷ صفحه
- ۷۰ هزار تومان

«راز احمد» جدیدترین کتاب درباره حاج احمد متوسلیان است که با انتشار آن موج خبری بزرگی در جامعه به راه افتاد. این کتاب سرنوشت حاج احمد متوسلیان و روایتی متفاوت و کامل از سفر بی‌بازگشت سردار جاویدالاکثر حاج احمد متوسلیان از خرمشهر تا بیروت است. این کتاب خاتمه‌ای بر روایت‌های متعدد بود که در این سال‌ها درباره او بیان شده است. یکی از بخش‌های مهم در کتاب «راز احمد»، روایت گفته‌های شهید سلیمانی است.

کاک احمد

- مجموعه عکس‌های حاج احمد متوسلیان
- گردآورنده: محمدعلی صمدی، علی‌اکبر مزدآبادی
- انتشارات یازها
- ۱۴۴ صفحه
- ۵۵ هزار تومان

انتشارات یازها سال ۱۳۹۴ کتاب عکسی با عنوان «کاک احمد» روانه بازار نشر کرد؛ این کتاب در قالب مجموعه «کتاب عکس» منتشر شده و تلاش دارد با ارائه تصاویری کمتر منتشر شده از شهدا و فرماندهان جنگ، جوانان را بیش از پیش با آن‌ها آشنا کند. در «کاک احمد»، بیش از ۱۰۰ عکس از احمد متوسلیان ارائه شده است. در کنار تصاویر، زیرنویس‌هایی به زبان‌های انگلیسی و فارسی نیز استفاده شده است.

احمد متوسلیان هشتم

- سخنرانی‌ها و مصاحبه‌های حاج احمد متوسلیان
- تحقیق و تنظیم: محمدجواد شادانلو
- نشر نارگل
- ۴۳۲ صفحه

کتاب «احمد متوسلیان هشتم»، مجموعه مصاحبه‌ها و سخنرانی‌های حاج احمد متوسلیان فرمانده تیپ ۲۷ محمد رسول الله (ص) است. این کتاب با دفاعیات حاج احمد در دادگاه سال ۱۳۵۷ پس از دستگیری در لرستان آغاز می‌شود و سپس با سخنرانی سال ۱۳۵۹ مسجد جامع شهر پاوه، ادامه پیدا می‌کند، و پس از آن چند مصاحبه ایشان با دفتر سیاسی سپاه پس از عملیات‌های فتح‌المبین و بیت‌المقدس و مصاحبه‌ای در کردستان می‌آید.

تابستان ۱۳۶۰، مریوان، پادگان شهید عبادت حاج احمد متوسلیان در کنار یک درجه‌دار پناهنده عراقی

اواخر پاییز ۱۳۶۰، حاج احمد متوسلیان در دفتر فرماندهی سپاه منطقه ۷ کرمانشاه